

متن دوزبانه‌ی قانون مدنی ایران

ترجمه‌ی انگلیسی به قلم: پروفسور سیدحسن امین

قاضی اسبق دادگستری ایران، استاد بازنشسته‌ی کرسی حقوق دانشگاه گلاسگو کالیدونیا

وکیل دادگاه‌های عالی اسکاتلند

[لقطه در بیابان و خرابه]

ماده‌ی ۱۶۵- هر کس در بیابان یا خرابه که خالی از سکنه بوده و مالک خاصی ندارد مالی پیدا کند، می‌تواند آن را تملک کند و محتاج به تعریف نیست، مگر این‌که معلوم باشد که مال عهد زمان حاضر است. در این صورت، در حکم سایر اشیاء پیدا شده در آبادی خواهد بود. [این حکم شرعی در باب آثار ملی و میراث فرهنگی تخصیص یافته است.]

[لقطه در ملک غیر یا خریداری شده]

ماده‌ی ۱۶۶- اگر کسی در ملک غیر یا ملکی که از غیر خریده مالی پیدا کند و احتمال بدهد که مال مالک فعلی یا مالکین سابق است، باید به آن‌ها اطلاع دهد؛ اگر آن‌ها مدعی مالکیت شدند و به قرائن مالکیت آن‌ها معلوم شد باید به آن‌ها بدهد، و الا به طریقی که فوقاً مقرر است رفتار نماید.

[لقطه‌ی فاسد شدنی]

ماده‌ی ۱۶۷- اگر مالی که پیدا شده است ممکن نیست باقی بماند و فاسد می‌شود، باید به قیمت عادلانه فروخته شود و قیمت آن در حکم خود مال پیدا شده خواهد بود.

[تلف مال در زمان تعریف]

ماده‌ی ۱۶۸- اگر مال پیدا شده در زمان تعریف بدون تقصیر پیدا کننده تلف شود، مشارالیه ضامن نخواهد بود.

[منافع مال پیدا شده]

ماده‌ی ۱۶۹- منافی که از مال پیدا شده حاصل می‌شود، قبل از تملک متعلق به صاحب آن است و بعد از تملک مال پیداکننده است.

باب چهارم

در اشیاء پیدا شده و حیوانات ضالّه

فصل اول: در اشیاء پیدا شده

[لقطه]

ماده‌ی ۱۶۲- هر کس مالی پیدا کند که قیمت آن کم‌تر از یک درهم که وزن آن ۱۲/۶ نخود نقره باشد، می‌تواند آن را تملک کند. (اصلاح شده در سال ۱۳۷۰)

[اعلان لقطه]

ماده‌ی ۱۶۳- اگر قیمت مال پیدا شده یک درهم که وزن آن ۱۲/۶ نخود نقره یا بیش‌تر باشد، پیدا کننده باید یک سال تعریف کند و اگر در مدت مزبور صاحب مال پیدا نشد، مشارالیه مختار است که آن را به طور امانت نگاه دارد یا تصرف دیگری در آن بکند؛ در صورتی که آن را به طور امانت نگاه دارد و بدون تقصیر او تلف شود، ضامن نخواهد بود.

تبصره: در صورتی که پیدا کننده‌ی مال از همان ابتدا یا پیش از پایان مدت یک سال علم حاصل کند که تعریف بی‌فایده است و یا از یافتن صاحب مال مأیوس گردد، تکلیف تعریف از او ساقط می‌شود. (اصلاح شده در سال ۱۳۷۰)

[مفهوم تعریف]

ماده‌ی ۱۶۴- تعریف اشیا پیدا شده عبارت است از نشر و اعلان بر حسب مقررات شرعی، به نحوی که بتوان گفت که عادتاً به اطلاع اهالی محل رسیده است. (اصلاح شده در سال ۱۳۷۰)

THE CIVIL CODE OF IRAN

AS AMENDED AND IN FORCE IN 2010

Translated by: S. H. Amin, Ph.D (Glasgow), Advocate (Edinburgh)
Formerly Professor of Law at Glasgow Caledonian University

CHAPTER 4 CONCERNING FOUND ARTICLES AND LOST ANIMALS SECTION 1

Concerning Found Articles

Article 162- A person who finds an article worth less than one Dirham can take possession of it.¹

Article 163- If the article discovered is worth one Dirham or more, the finder must announce the find for one year; if the owner of the article does not appear within this time, the finder is empowered to keep it in trust or to make use of it. In the event of his keeping it in trust and being destroyed through no fault of his, he will not be responsible for it.²

Article 164- An announcement of the finding of an article consists in publishing and advertising according to religious requirements in such a way that the finding of the article is brought to the notice of the inhabitants of a place in a customary way?³

Article 165- Anyone who finds an article in a deserted or ruined place, which is inhabited and which is not privately owned, can take possession of such an article and need not announce it, unless it is evident that it belongs to modern times, in which case it will be considered in the same way as other articles found in inhabited places. [This religious rule does not apply to the items considered a national heritage.]

Article 166- If anyone finds an article on another's property or on property that has been bought from another and presumes that the article belongs to the proprietor or the former proprietors, he must inform them.

If these proprietors claim the article and if there is some proof of their ownership, the article must be returned to them. Otherwise the finder must deal with the article in the manner already prescribed.

Article 167- If an article found is not durable but is perishable, it must be sold at a reasonable price and this price will be considered as the property itself.

Article 168- If the article found no longer exists when its discovery is reported, through no fault of the finder, he shall not be held responsible.

Article 169- When an article has been found, any profit accruing to it belongs to the former owner till such time as the finder has established his right to keep it; after that, the profits belong to the finder.

Footnotes

- 1- As amended on 29 December 1982. A Dirham has not been in currency in Iran for many centuries now, but it has been mentioned in the 1982 amendment because of its exact definition by Muslim jurists in the past. It is defined as "half a Mesqal and one fifth of a religious Mesqal of silver".
- 2- As amended on 29 December 1982.
- 3- As amended on 29 December 1982.

HAFIZ MONTHLY

A PERIODICAL OF IRANIAN STUDIES

Issue : 66

January 2010

ISSN : 1735-1421

All correspondence should be addressed to the Editor:

Hassan Amin, Ph.D. (Glasgow), Advocate (Edinburgh)

The Encyclopaedia of Iran Publications

Mehr Building, 312 Felestine Street, Enghelab Avenue,

Tehran, Iran, Post Code: 1416814574

Tel: 009821-66968488

Fax: 009821 - 66968487

E-Mail:hafizmonthly@hotmail.com

□ Editor-in-Chief : Professor Hassan Amin, Ph.D.

□ Executive Director : Hojjat Heydari, MSc.

□ Librarian : Manouchehr Raeesi

□ Typesetting & Layout : Azam Daneshjoo, B.A.

□ In-House Manager : Sara Heydari, B.A.

□ Production Manager :Ali Akbar Asadzadeh, LL.B.

□ Public Relations: M. Amin, B.A. and Behrang Aman

Hafiz Monthly, is an independent Iranian journal - dedicated to Iranian studies. The authorities of the Islamic Republic of Iran - in breach of the freedom of the Press - stopped its publication and circulation in October 2006. It is now only published as a gesture of "civil disobedience" for which Hassan Amin is being prosecuted by the Islamic Republic! It covers a wide range of subjects - including Persian literature and contemporary political history, as well as the cultural, legal and political developments in the present-day Iran. The varied essays and reports represent all the major cultural, legal and political trends in the contemporary Iran. In each issue, **Hafiz Monthly**, publishes several detailed research articles and interviews, along with a number of shorter works by contemporary Iranian scholars, writers and poets. The contributors range from national figures, ex-ministers, leading professors, well-known authors and scholars to younger and upcoming writers and poets. **Hafiz Monthly**, also disseminates information on recent publications and cultural events in and about Iran and highlights social and economic issues which are of interest to its readership.

Hafiz Monthly, is a refereed journal. The selection of all published material is processed through a qualitative assessment by the Editorial Board - with the help of outside experts and external assessors.

SUBSCRIPTION FORM

برای اشتراک مجموعه‌ی مقالات دوستداران حافظ

هزینه‌ی اشتراک (شامل هزینه‌ی پست) در داخل کشور / یک سال: اشخاص ۲۴/۰۰۰ تومان؛ مؤسسات ۳۶/۰۰۰ تومان

هزینه‌ی اشتراک (شامل هزینه‌ی پست) در خارج کشور / یک سال: ۵۰ یورو (معادل ریالی ۶۵/۰۰۰ تومان)

۱- برای اشتراک درون مرزی، وجه اشتراک (اشخاص حقیقی ۲۴۰۰۰۰ ریال / مؤسسات ۳۶۰۰۰۰ ریال) را به حساب سیبا، شماره

حساب ۰۱۰۲۰۰۱۸۴۳۰۰۸ نزد بانک ملی، شعبه‌ی دانشگاه تهران کد ۸۷ به نام حجت‌حیدری واریز فرمایید.

۲- برای اشتراک برون مرزی، وجه اشتراک (۷۵۰۰۰۰ ریال / معادل تقریبی ۶۰ یورو) را به حساب سیبا، شماره حساب

۰۱۰۲۰۰۱۸۴۳۰۰۸ نزد بانک ملی، شعبه دانشگاه تهران، کد ۸۷ به نام حجت‌حیدری واریز فرمایید.

۳- برگ اشتراک (فتوکپی فرم زیر و یا نامه‌ی جداگانه) را همراه رسید بانکی به نشانی مجله پست / فاکس فرمایید:

تهران- تقاطع فلسطین و انقلاب - ساختمان مهر - شماره‌ی ۳۱۲ - دایرةالمعارف ایران شناسی - کدپستی: ۱۴۱۶۸ - فاکس ۶۶۹۶۸۴۸۷

برگ درخواست اشتراک مجموعه‌ی مقالات حافظ

نام و نام خانوادگی متقاضی:

در صورت تمديد اشتراک شماره‌ی اشتراک موجود:

شهر:

آدرس پستی برای ارسال مجله: استان:

پلاک:

کوچه:

خیابان:

تلفن (در صورت علاقه‌مندی):

کدپستی:

دعوت به اشتراک نشریه‌ی داخلی دوستداران حافظ